

2020-10-26 Analytiikkajaoston kokous

Aika: maanantai 26.10 klo 10-12

Etäyhteys: <https://cscfi.zoom.us/j/639883602?pwd=ZkNLV2o4Vy9pV0o3Y1k4Q3pxbGZBdz09>

- Meeting ID 639 883 602; Passcode 588745

Jäsenet

- Tomi Kytölä, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
- Tero Huttunen, kehittämisspäälikkö, opetus- ja kulttuuriministeriö (I varapuheenjohtaja)
- Ilmari Hyvönen, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (II varapuheenjohtaja)
- Jonna Korhonen, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Juho Helminen, opetusneuvos, Opetushallitus
- Sami Mäkinen, IT-arkkitehti, Opetushallitus
- Elina Harjunen, arviointineuvos, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
- Jukka Marjanen, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
- Harri Ketamo, tutkija, Satakunnan ammattikorkeakoulu
- Mikko-Jussi Laakso, dosentti, Turun yliopisto
- Ari Korhonen, vanhempi yliopistonlehtori, Aalto-yliopisto
- Arto Hellas, vanhempi yliopistonlehtori, Aalto-Yliopisto
- Petri Ihanola, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto
- Hanni Muukkonen, professori, Oulun yliopisto
- Timo Väliharju, toiminnanjohtaja, COSS
- Kaisa Honkonen, toiminnanjohtaja, Suomen eOppimiskeskus ry
- Topi Litmanen, asiakasratkaisupäälikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (sihteeri)

Asiantuntijavieraat

- Meri-Tuulia Kaarakainen, OKM
- Kenneth Karlsson, Lapin AMK
- Tomi Tiittanen, Helsingin yliopisto
- Patrick Maltusch, Aalto-yliopisto
- Markus Humaloja, Vantaan kaupunki

Muistio

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksestä päättäminen

2. Edellisen kokouksen keskustelumuistion hyväksyminen (Litmanen esittelee)

- [Edellisen kokouksen muistio](#)
- Muistio hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Ajankohtaiset asiat

- [Frontiers in Education](#) -konferenssi järjestettiin 21-24.10.2020
 - Teemana nousivat esille etiikka ja analytiikkaan liittyvät koulutukset.
- Etiikka nostettu esille myös HY:n kandidaalutteen [yhteydessä laadituissa eettisissä periaatteissa](#).
- Analytiikkaäly -hankkeessa Oulun yliopisto järjestää koulutusta analytiikkaan ja etiikkaan liittyen

4. Viitekehyksen julkaisu

- [Työstöalueen wiki-sivu](#), josta löytyy linkki viimeisimpään versioon.
- Viitekehyksen julkaisu odottaa vielä lakitekniistä tarkastusta.
- Jatkossa viitekehystä on tarkoitus päivittää ja ylläpitää paloissa, kun tarvetta ilmenee.

Viitekehyksen jatko

- Todettiin, että tekoälyä ja oppimisanalytiikkaa on vaikea erottaa toisistaan ja ne liittyvät samaan keskusteluun

Korhonen: EU:n julkaisemassa [Digitaalisessa tiekartassa Euroopalle](#) painotetaan eettisiä suuntaviivoja tekoälyn ja datan käyttämistä opetuksessa ja koulutuksessa.

Maltusch: Olisi hienoa, jos voisimme tarjota [CNIL:n PIA:n](#) kaltaisen työkalun, jolla henkilötietojen käsittelyyn liittyviä asioita voisi tarkastaa ja dokumentoida.

5. Jaoston toimintasuunnitelma ja tiekartta

Työsuunnitelma edellisessä kokouksessa nostettujen teemojen pohjalta:

Teema	Huom	Aikataulu
-------	------	-----------

		2020 syksy	2021 kevät	2021 syksy
Oppimisanalytiikan standardit ja datan määramuotoisuus	Linkitty aiempaan, 2018 tehtyyn selvitykseen - Esiselvitys oppimisanalytiikan standardeista ja yhteentoimivuuden edellytyksistä Jaettu data-malli oppijasta ja oppimisprosessista	Työn alku ja työsuunnitelma	Selvityksen työstäminen	
Oppimisanalytiikan sanasto	linkitty OKSA-sanastotyöhön	Työstetään osana OKSA-sanastotyötä		
Oppimisanalytiikan - Laatu - Vaikuttavuus - Tietosuoja			Työ aloitetaan 2021	

Oppimisanalytiikan standardit ja datan määramuotoisuus

Kytölä esitteli suunnitelman ja sen pohjalla olevna esiselvityksen, joka pitää sisällään kehityssuuntia, joita voitaisiin päivittää tämän päivän tilanteen pohjalta. Edellisessä selvityksessä 2018 todettiin, että ei ole yhtä standardia, johon pitäisi keskittyä. Nyt täytyy pohtia, onko tällainen standardi olemassa tai pitäisikö se kehittää.

Helminen: Asioita voisi pilotoida ja mallintaa kentällä koulutuksenjärjestäjien arjessa. Miten analytiikka palvelee oppimista. Kuinka paljon teknologiaa käytetään ja mitä menetelmiä voidaan käyttää, kun opitaan ilman digitaalisia välineitä.

Tiittanen: Kun perusnumerotkin määriteltäisiin samalla tavalla. Esimerkiksi kuinka monta opiskelijaa korkeakoulussa on. Vipusessa tehdään hyvää työtä. Kansalliset määritelmät ovat todella tärkeitä.

Kytölä: Kirjataan, että työ voi sisältää määritelmäaspekteja ja tilastoinnin periaatteita. Tarvitaanko rinnalle toinen selvitys, joka keskittyy määritelmiin?

Korhonen: Digivisio voi sisältää edellä olevia asioita. Kutsutaan uusi hankejohtaja jaoston kokoukseen.

Mäkinen: Standardit auttaisivat, että ei oltaisi niin teknologiariippuvaisia. Hankintaosaamisen kehittäminen on tärkeää, jotta varmistetaan tiedon omistajuus ja siirrettävyys.

Kytölä: Standardointi auttaa kilpailuttamista ja toimittajan vaihtamista. Lisätään standardointi selvitykseen ja mahdollisesti laajennetaan arkkitehtuurimaailman puolelle.

Päätökset:

- Kutsutaan Digivision hankejohtaja mukaan analytiikkajaoston kokoukseen.
- Jatketaan selvitystyötä ja kartoitetaan mahdollisuuksia standardointiin.

Oppimisanalytiikan standardit ja datan määramuotoisuus

Ei keskustelua

Oppimisanalytiikan Laatu, Vaikuttavuus, Tietosuoja

Kytölä: Teemat jatkavat viitekehystyötä. Keskustelussa olleet etiikka ja hankintaosaaminen nostetaan esille ja näiden teemojen osalta päästään liikkeelle 2021. Jatkossa edetään teemoittain ja sovitetaan siten, että saadaan osajia osallistettua työstöön.

6. Oppimisanalytiikan tiedon jakamisen ja keskustelun alusta

- Pedaforumin [Oppimisanalytiikan verkostotapaamisessa](#) nostettiin esiin tarve keskustelu- ja tiedon jakamisen alustalle oppimisanalytiikan verkostolle hankkeiden päättymisen jälkeen.

Maltusch: Keskustelualustalle tarvitaan moderaattori, joka on välttämätön onnistumiselle.

Ihantola: Tietoa tulee paljon, mutta jäsentäminen on haastavaa. Pyörittäminen vaatii resursseja. Voisiko jaosto tarjota tätä.

Muukkonen: Ihmiset tarvitsevat paikan löytää materiaaleja ja toisia ihmisiä, jotka painivat samojen asioiden parissa. Löytää muita ryhmiä, joissa samantyyppisiä asioita käydään läpi.

Kytölä: Tarjottaisiin Slackin avulla paikka keskustelulle. OKM mahdollistaisi keskustelun ja tarjottaisiin alusta keskustelulle.

Kytölä: Keskustelualustalle on tarvetta. Katsotaan minkälaiseksi keskustelu muodostuu ja mitä kanavia tarvitaan. Ajatus on, että päästäisiin konkreettisesti eteenpäin. Perustetaan Slack tässä välissä.

Päätökset:

- Perustetaan Slack-kanava keskustelua varten.

7. Muut asiat

Seuraavat kokoukset:

- 23.11 klo 9.30-11.30
- 7.12 klo 9-11